

Alan
Bradley
Flavia De Luce
Drengen
i
Galgen

På dansk ved
Kristine Sandbjerg

Forlaget Punktum

FLAVIA DE LUCE & DRENGEN I GALGEN

Copyright © Alan Bradley

Copyright dansk udgave © 2011: Forlaget Punktum

Published in agreement with Licht & Burr Literary Agency, Denmark

Originaltitel: The Weed That Strings the Hangman's Bag

First published by Doubleday Canada

Oversat af Kristine Sandbjerg

Redigeret af Henriette Rostrup

Omslag: Jill Ann Press, Imperiet.dk

Bogen er sat hos Pamperin & Bech

og trykt hos Norhaven A/S

Denne bog er fiktion, og bortset fra historiske fakta er enhver lighed med virkelige personer, levende eller døde, helt tilfældig.

ISBN: 978-87-92621-41-2

1. udgave, 1. oplag

Printed in Denmark, 2010

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner,
der har indgået aftale med Copy-Dan,
og kun inden for de i aftalen nævnte rammer.

Forlaget Punktum ApS

Ny Østergade 10, 2. th

1101 København K

www.forlagetpunktum.dk

Citat fra "Sonet 138" af William Shakespeare på ss. 29-30
Fra "Shakespeare om kærlighed"
Oversat af V. Østerberg og Edv. Lembcke
ASCHEHOUG, 2001

Citat fra "Et vintereventyr" af William Shakespeare på s. 89
Fra "William Shakespeare skuespil" bind II
Under redaktion af Erling Nielsen i samråd med
Det Danske Akademi
ved Thorkild Bjørnvig og Sven Møller Kristensen
GYLDENDAL, 1966

Citat fra "Kong Lear" af William Shakespeare på s. 98
Oversat af Niels Brunse
GYLDENDAL, 1997

Citat fra "Endymion: en poetisk romanse" af John Keats på s. 149
Oversat til norsk af Geir Uthaug
ASCHEHAUG, 2003

Citat fra "Henrik den femte" af William Shakespeare på s. 290-291
Oversat af Evd. Lembcke og bearbejdet af Anne Chaplin Hansen,
Henning Krabbe og Erik H. Madsen
P. HAASE & SØNS FORLAG, 1976

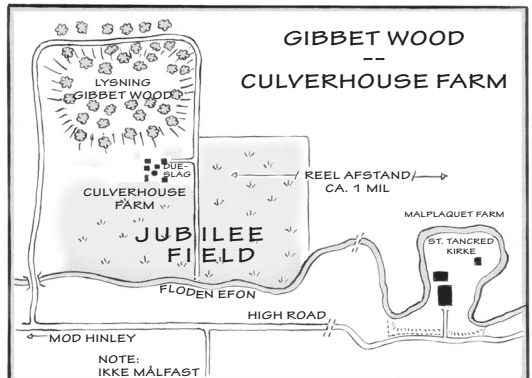
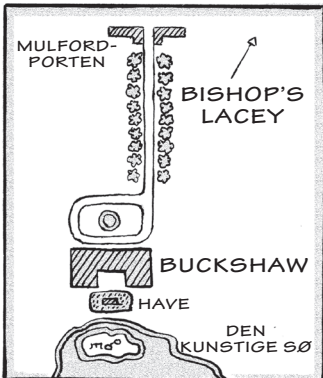
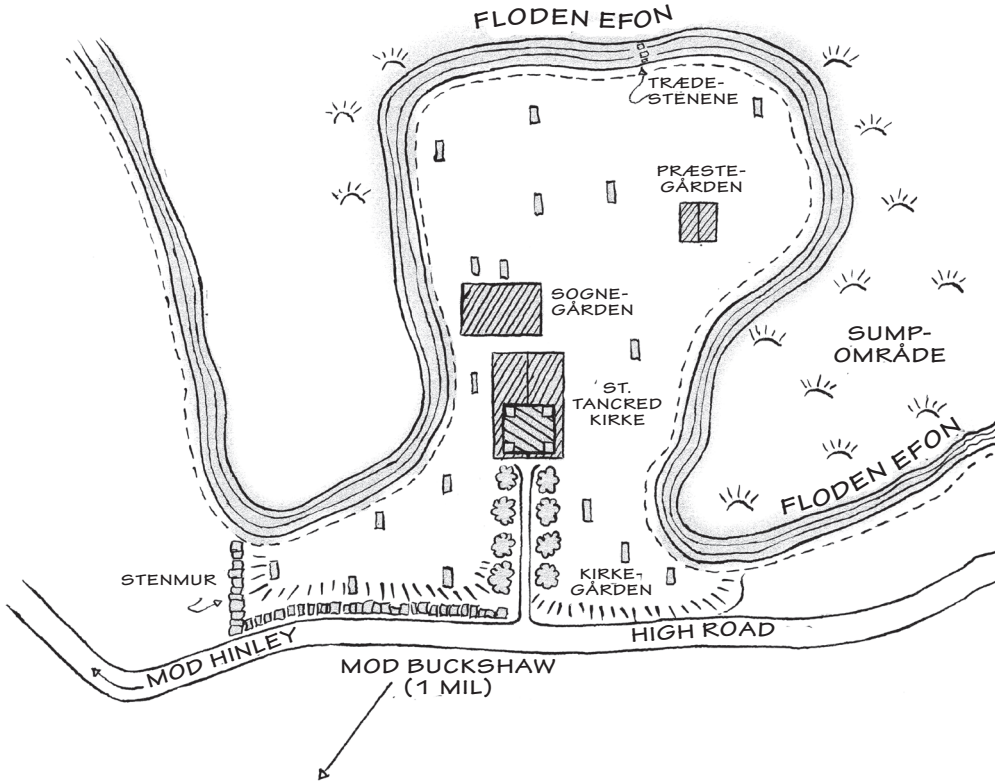
SIR WALTER RALEIGH TIL SIN SØN

*Tre ting trives rask i verden der,
Og blomstrer fra hinanden langt;
Men en dag de mødes samme sted her,
Og der skades de alle mangt.*

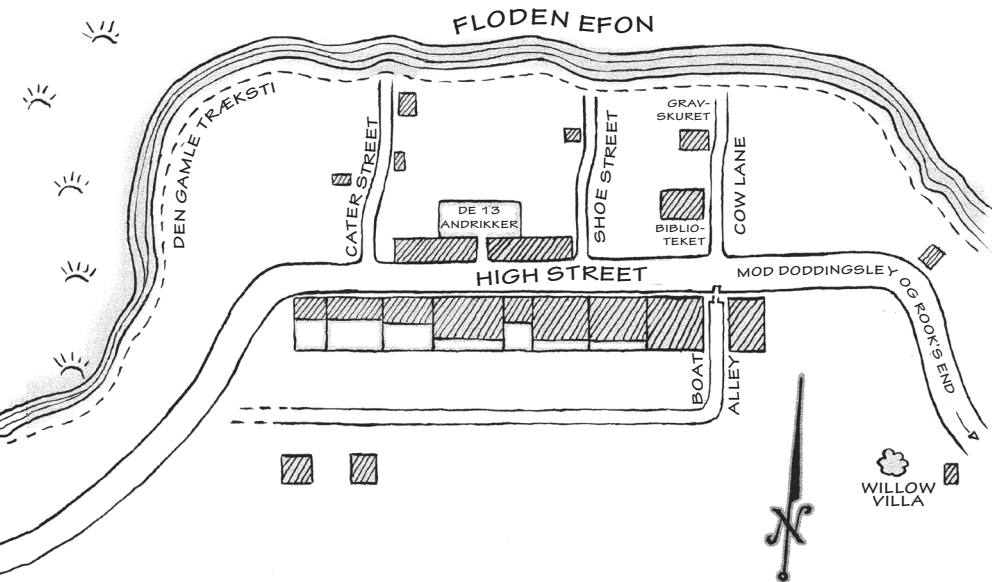
*De tre er brænde og hamp og filur:
Brændet, det laver et galgetræ;
Hampen hænger bøddlen op for tur,
Og filuren, den varsler dig, mit lille kræ.*

*Mærk dig mine ord, dreng, disse samles ikke må,
Grønt fostrer træet, hampen gror, filuren går bersærker;
For mødes de, kun råddent træ vil stå,
Det slider strikken og barnet kværker.*

Malplaquet Farms

NOTE: IKKE MÅLFÅST

BISHOP'S LACEY & omegn

KAPITEL 1

Jeg lå død på kirkegården. Det var en time siden, de sørgende havde sagt deres sidste farvel.

På slaget tolv, netop som vi normalt ville have sat os til bords, forlod følget Buckshaw: Min polerede kiste af rosentræ blev båret ud af stadsestu, derefter langsomt ned ad den brede stentræppe til indkørslen for til sidst med hjerteskerende lethed at glide ind ad rustvognens åbne bagsæk. På sin vej kvaste den en lille buket vilde blomster, som en af de sørgende landsbyboere forsigtigt havde lagt ind i bilen.

Derefter kørte vi den lange vej ad kastanjealléen ned til Mulford-porten, hvis vilde griffer kiggede væk, da vi passerede – men jeg aner ikke, om det var af sorg eller apati.

Fars hengivne altnuligmand, Dogger, gik langs rustvognen med afmålte skridt, bøjet nakke og en hånd hvilende på bilens tag, som om han forsøgte at beskytte mine jordiske rester noget, kun han kunne se. Da følget nåede porten, lykkedes det endelig en af bedemandens stumme hjælpere at genne ham ind i en af bilerne.

Således kørte de mig sørgmodigt til Bishop's Lacey, ned ad de samme grønne alléer og støvede hække, som jeg havde cyklet ad hele mit liv.

Ved St. Tancred-kirkens kirkegård blev jeg varsomt trukket ud af bilen og båret i sneglefart hen ad stien under lindetræerne. Her stillede de mig en stund på det nyslåede græs.

Derefter fulgte selve begravelsen ved den åbne grav, hvor der var en antydning af ægte sorg i præstens stemme, da han holdt den obligatoriske prædiken.

Det er første gang, jeg har oplevet en begravelse fra denne vinkel. Sidste år var vi sammen med far med til mr. Deans begravelse; han var landsbyens grønthandler. Hans grav var rent faktisk kun nogle få meter fra der, hvor jeg lå i dette øjeblik. Den var allerede faldet sammen, og nu var der ikke andet end en firkantet fordybning i græsset, der ofte var fyldt op af stillestående regnvand.

Min ældste søster, Ophelia, sagde, at graven var faldet sammen, fordi mr. Dean var genopstået og ikke længere lå dernede, hvorimod min anden søster, Daphne, sagde, at det var, fordi han var dumpet ned i en ældre grav, hvis beboer var gået i opløsning.

Jeg tænkte på den suppeagtige masse af knogler under mig: en suppe, som jeg selv snart ville blive endnu en ingrediens i.

Flavia Sabina de Luce, 1939–1950, ville de skrive på min gravsten, en grå, smagfuld sag uden plads til falske følelser.

Det var vel nok en skam. Hvis jeg havde levet længe nok, ville jeg have efterladt skriftlige instruktioner om, at de skulle benytte Wordsworths ord:

*En ungmø, rost af ingen
og kun elsket af få.*

Hvis de havde brokket sig over det, ville det her have været mit andet valg:

*De reneste hjerter ramt af hårde gerninger
Er til fortvivlelse mest tilbøjelige*

Kun Feely, der havde sunget og spillet disse ord på klaveret, ville genkende linjerne fra Thomas Campions *Third Book of Airs*, og hun ville være alt for optaget af skyldbetonet sorg til at fortælle det til nogen.

Mine tanker blev afbrudt af præstens stemme.

“... af jord er du kommet, til jord skal du blive, og af jord skal du atter opstå ...”

Og pludselig var de forsvundet og havde ladet mig alene tilbage – alene, mens jeg lyttede til ormene.

Så var det slut: vejs ende for stakkels Flavia.

På nuværende tidspunkt ville hele familien allerede være tilbage på Buckshaw, samlet omkring det enorme egetræsbord: Far ville som sædvanlig sidde fuldstændig tavs, Daffy og Feely ville klamre sig til hinanden med slappe, tårevædede ansigter, mens vores kokekone, mrs. Mullet, ville servere en god postej.

Jeg kom i tanke om noget, Daffy engang havde fortalt mig, da hun var i færd med at skamlæse *Odyseen*: I det gamle Grækenland var postej en traditionel spise ved begravelser, og jeg havde svaret, at der ikke var meget, der havde ændret sig de sidste 2.500 år, mrs. Mullets madlavning taget i betragtning.

Men nu hvor jeg var død, burde jeg måske udvise lidt mere næstekærlighed.

Dogger ville naturligvis være ganske utrøstelig. Søde, rare Dogger; vores butler/ chauffør/gartner/godsbestyrer. En stakkels sjæl med granatchok, hvis formåen skiftede, som vinden blæste; Dogger, som for nylig havde reddet mit liv og glemt det dagen efter. Jeg ville komme til at savne ham noget så forfærdeligt.

Jeg ville personligt savne mit kemilaboratorium. Jeg tænkte på alle de herlige timer, jeg havde tilbragt der i Buckshaws forladte fløj, lyksaligt alene med flaskerne, cylinderglassene og de muntert boblende rør og kolber. At tænke sig, at jeg aldrig ville få dem at se igen. Det var næsten mere, end jeg kunne bære.

Jeg lyttede til den tiltagende vinds hvisken hen over takstræernes grene. Det var allerede begyndt at blive koldt her i St. Tancreds kirketårns skygge, og inden længe ville det blive mørkt.

Stakkels Flavia! Stakkels, stendøde Flavia.

Lige nu ville Daffy og Feely sikkert ønske, at de ikke havde

været så lede ved deres lillesøster i hendes korte levetid på denne jord.

En tåre løb ned ad kinden på mig ved tanken.

Ville Harriet byde mig velkommen, når jeg kom i himlen? Harriet var min mor, som omkom i en bjergbestigningsulykke et år efter, jeg blev født. Ville hun genkende mig efter ti år? Ville hun stadig være klædt i det klatretøj, hun havde på, da hun mødte sit endeligt? Eller ville hun på nuværende tidspunkt have skiftet det hele ud med en hvid kjortel?

Nå, men uanset hvad hun havde på, var jeg overbevist om, at det ville være stilfuldt.

Pludselig lød der baskende vinger: Lyden rungede fra kirkenes kampestensmure og gav højlydt genlyd ned gennem de lange rækker af glasmosaikruder og de skæve gravsten, der omringede mig. Jeg stivnede.

Kunne det være en engel – eller måske en ærkeengel, der kom ned fra himlen for at bringe Flavias dyrebare sjæl til Paradis? Hvis jeg åbnede øjnene ganske lidt, kunne jeg se ud under øjenvipperne, men kun lige akkurat.

Men nej: Det var en af de forpjuskede alliker, der altid fløj omkring på kirkegården. Disse vagabonder havde bygget rede i tårnet, lige siden stenhuggerne engang i 1200-tallet pakkede deres grej og forlod stedet.

Den åndssvage fugl landede kluntet på en marmorfinger, der pegede op mod himlen, og nu sad den med hovedet på skrå og så køligt på mig med sine lysende, latterlige knappe-nålsøjne.

Alliker lærer det aldrig. Uanset hvor mange gange jeg lavede dette trick, kom de altid før eller siden flyvende ned fra tårnet for at undersøge nærmere. I en allikes primitive hjerne var enhver krop, der lå fladt udstrakt på en kirkegård, ensbetydende med én ting: mad.

Som så mange gange før sprang jeg op og smed den sten, jeg havde knuget i hånden, efter alliken. Jeg ramte ikke – men det gjorde jeg jo næsten aldrig.

Den flaksede op med et forarget skrig og baskede om bag kirken, mod floden.

Nu hvor jeg var på benene igen, indså jeg, at jeg var sulten. Selvfølgelig var jeg det! Jeg havde ikke spist noget siden morgenmaden. Jeg overvejede et kort øjeblik, om jeg måske kunne finde et par frugttærter eller et stykke kage i sognegårdens køkken. St. Tancred-kirkens husmoderforening havde været forsamlet aftenen inden, og der var altid en chance.

Jeg vadede gennem det knæhøje græs, da jeg pludselig hørte en mærkværdig snøften. Et kort øjeblik troede jeg, at det var alliken, der var vendt tilbage for at få det sidste ord.

Jeg stoppede for at lytte.

Intet.

Og så var den der igen.

Indimellem er det en forbandelse og andre gange en gave, at jeg har arvet Harriets fine hørelse, i og med jeg, som jeg ynder at fortælle Feely, er i stand til at høre ting, der får hårene til at rejse sig. En af de lyde, jeg er særligt god til at opfange, er lyden af gråd.

Lyden kom fra kirkegårdens nordvestlige hjørne – et sted i nærheden af skuret, hvor graveren opbevarede sine graveredskaber. Lyden blev højere og højere, da jeg langsomt listede derhen: Der var én, der fik sig en tudetur af dimensioner.

Det er en simpel naturlov, at de fleste mænd kan gå lige forbi en grædende kvinde, som havde de skyklapper for øjnene og ørerne tilstoppet med sand, hvorimod ingen kvinde kan høre en anden i nød uden straks at ile til hjælp.

Jeg kastede forsigtigt et blik bag en sort marmorsøjle, og der lå hun, fuldt udstrakt, med hovedet hvilende på en kalkstensgravsten. Hendes røde hår flagrende hen over den vejrbidte inskription som blodrøde floder. Hun kunne have været et prærafaelitisk maleri af for eksempel Burne-Jones, hvis ikke det havde været for cigarettens, der sad elegant mellem hendes fingre. Jeg var næsten ked af at forstyrre.

“Hallo,” sagde jeg. “Er der noget i vejen?”

Det er en anden naturlov, at man altid indleder den slags samtaler med et helt igennem tåbeligt spørgsmål. Jeg ærgrede mig i samme sekund, jeg havde udtalt ordene.

“Åh! Selvfølgelig er der ikke noget i vejen,” græd hun, idet hun sprang op og tørrede sine øjne. “Hvad ligner det at snige sig ind på mig på den måde? Hvem er du i grunden?”

Hun svingede håret tilbage over skulderen med et kast med hovedet og stak hagen frem. Hun havde en stumfilmstjernes høje kindben og dramatisk trekantede ansigt, og hun blottede tænderne på en sådan måde, at jeg kunne se, hun var rædselsslagen.

“Flavia,” sagde jeg. “Jeg hedder Flavia de Luce. Jeg bor lige i nærheden – på Buckshaw.”

Jeg pegede med tommelfingeren i retning af mit hjem.

Hun stirrede stadig på mig som en, der var fanget i et mare-ridt.

“Undskyld,” sagde jeg. “Det var ikke min mening at for-
skrække dig.”

Hun rejste sig op i sin fulde højde – hvilket ikke kunne være meget mere end halvanden meter – og tog et skridt mod mig som en ilter udgave af Botticellis *Venus*, jeg engang havde set på en Huntley & Palmers-kagedåse.

Jeg blev stående og stirrede på hendes kjole. Det var en cremefarvet bomuldskjole med stram talje og rundskåret skørt, som var dækket af et utal af småbitte blomster i rød, gul, blå og en skinnende valmueorange, og jeg kunne ikke undgå at bemærke, at kjolesømmen var smurt ind i halvtørt mudder.

“Hvad er der?” spurgte hun og tog et affekteret drag af sin cigaret. “Har du aldrig set en berømthed før?”

Berømthed? Jeg anede ikke, hvem hun var. Jeg havde lyst til at fortælle hende, at jeg rent faktisk havde set en berømthed før, og at det var Winston Churchill. Far havde udpeget ham fra en taxi i London. Churchill stod foran Hotel Savoy med tommefingrene i vestelommerne og snakkede med en mand i gul regnfrakke.

"Gode, gamle Winnie," hviskede far, men mest til sig selv.

"Årh, hvad nytter det?" sagde kvinden. "Forbandede sted ... forbandede mennesker ... forbandede automobiler!" Og så begyndte hun at græde igen.

"Er der noget, jeg kan gøre?" spurgte jeg.

"Bare forsvind, og lad mig være i fred," hulkede hun.

Helt i orden, tænkte jeg. Faktisk tænkte jeg noget, der var meget værre, men i og med jeg forsøger at være et bedre menneske ...

Jeg blev stående et øjeblik og lænede mig frem for at se, om gravstenens porøse overflade reagerede på hendes tårer. Jeg vidste, at tårer hovedsagligt består af vand, natriumklorid, mangan og kalium, mens kalksten består af kalk, der er opløseligt i natriumklorid—men kun ved høje temperaturer. Så medmindre temperaturen på St. Tancreds kirkegård pludselig steg med flere hundrede grader, ville der sandsynligvis ikke ske noget som helst af kemisk interesse her.

Jeg vendte mig om og gik.

"Flavia ..."

Jeg så mig tilbage. Hun rakte en hånd frem mod mig.

"Undskyld," sagde hun. "Det har bare været en ganske rædselsfuld dag."

Jeg stoppede og gik vagtsomt tilbage, idet hun tørrede øjnene med bagsiden af hånden.

"Rupert var i dårligt humør fra starten – selv inden vi forlod Stoatmoor her til morgen. Jeg er bange for, at vi havde haft et værre skænderi, og så skete alt det med varevognen. Det var simpelthen den sidste dråbe. Han er gået hen for at finde nogen, der kan reparere den, og jeg ... ja, jeg er her."

"Jeg kan godt lide dit røde hår," sagde jeg. Hun rørte instinktivt ved det og smilede, sådan som jeg vidste, hun ville.

"De plejede at kalde mig Guleroden, da jeg var på din alder. Guleroden! Tænk engang!"

"Gulerødder er orange," sagde jeg. "Hvem er Rupert?"

“Hvem er Rupert?” spurgte hun. “Du laver grin med mig!”

Hun pegede, og jeg vendte mig om. Ude på vejen ved hjørnet af kirkegården holdt en ramponeret varevogn – en Austin 8. På siden af varevognen, halvvejs skjult under et gevaldigt lag mudder og støv, stod der *PORSONS DUKKETEATER* med prangende guldskrift.

“Rupert Porson,” sagde hun. “Alle kender Rupert Porson. Rupert Porson som Egernet Ejnar – *Det magiske kongerige*. Har du ikke set ham i fjernsynet?”

Egernet Ejnar? *Det magiske kongerige?*

“Vi har ikke et fjernsyn på Buckshaw,” sagde jeg. “Far siger, det er en uhumsk opfindelse.”

“Far er en usædvanligt klog mand,” sagde hun. “Far er uden tvivl...”

Hun blev afbrudt af den metalliske raslen fra en løs cykelkæde, idet pastoren svingede rundt om hjørnet. Han steg af og lænede sin skramlede Raleigh op ad en bekvemt placeret gravsten. Da han kom hen mod os, gik det op for mig, at kannik Denwyn Richardson ikke var nogen helt almindelig landsbypræst. Han var stor, djærv og hjertelig og kunne sagtens forveksles med skipperen på et stort, rustent dampskib, hvis han havde haft nogle tatoveringer. Sådant et dampskib, der slæber sig fra den ene solbeskinnede havn til den anden i en af det britiske imperiums sidste kolonier.

Hans sorte præstekåbe var tilsmudset og plettet af hvidt støv, som om han var væltet på sin cykel.

“Sørens!” sagde han, da han fik øje på mig. “Jeg har mistet min bukseklemme og revet buksebenet i stykker. Cynthia bliver stiktosset,” sagde han, da han kom hen til os, i færd med at børste støvet af.

Kvindemennesket gjorde store øjne og skottede hurtigt over til mig.

“For nylig er hun begyndt at ridse mine initialer på mine ting med en nål,” fortsatte han. “Men det har ikke hindret mig i at miste dem. I sidste uge var det sognebladets hektografko-

pier, ugen inden var det et messingdørhåndtag fra sakristiet. Grænseløst irriterende."

"Hej, Flavia," sagde han. "Det er altid skønt at se dig ved kirken."

"Det her er vores præst, kannik Richardson," fortalte jeg den rødhårede kvinde. "Måske kan han hjælpe."

"Denwyn," sagde præsten og rakte den fremmede kvinde hånden. "Efter krigen holder vi ikke så meget på formerne."

Kvinden stak hånden frem og rørte let hans håndflade med et par fingre, men sagde intet. Da hun rakte armen frem, gled det korte kjoleærme op, og jeg fik et glimt af det grimme, grønllilla mærke på hendes overarm. Hun dækkede det hurtigt med venstre hånd og trak bomuldsstoffet ned over.

"Hvad kan jeg være behjælpelig med?" spurgte præsten og vinkede over mod varevognen. "Det er ikke så tit, at vi her i vores lille landsby får lejlighed til at hjælpe så betydningsfulde teaterfolk."

Hun smilede listigt. "Vores varevogn er brudt sammen – eller så godt som. Det er et eller andet med karburatoren. Hvis det havde været noget elektrisk, kunne Rupert uden tvivl have ordnet det med det samme, men jeg er bange for, at benzintilførslen går over hans forstand."

"Jamen dog!" sagde præsten. "Bert Archer fra bilværkstedet kan ganske sikkert ordne det for Dem. Jeg kan ringe til ham, hvis De ønsker det."

"Nej da," sagde kvinden hurtigt ... måske lidt *for* hurtigt. "De skal endelig ikke gøre Dem nogen ulejlighed. Rupert er gået ned ad High Street. Han har sikkert allerede fundet nogen, der kan hjælpe."

"I så fald ville han være tilbage nu," sagde præsten. "Lad mig ringe til Bert. Han tager tit hjem og snupper sig en lille eftermiddagslur. Han er ikke helt ung længere, det er der jo ingen af os, der er, når det kommer til stykket. Men det er en af mine leveregler, at det aldrig skader at have kirkens velsig-

nelse, når det drejer sig om motorproblemer – selv ikke de mest ubetydelige af slagsen.”

“Åh, nej. Det er alt for meget. Vi nok skal klare os.”

“Sludder,” sagde pastoren og var allerede på vej gennem skoven af gravstene i fuld fart mod præstegården. “Det er ikke noget problem. Jeg er straks tilbage.”

“Pastor!” kaldte kvinden. “Vil De ikke nok...”

Han stoppede med det samme og kom modvilligt tilbage.

“Det er bare, fordi ... ser De, vi ...”

“Aha! Det er et spørgsmål om penge,” sagde præsten,

Hun nikkede trist med bøjede nakke, så det røde hår vældede ned over ansigtet.

“Jeg er sikker på, vi kan finde en løsning,” sagde præsten.

“Ah! Der kommer Deres mand.”

En lille mand med et alt for stort hoved og en skæv gang kom vraltende hen over kirkegården. For hvert skridt svingede hans højre ben ud i en halvcirkel. Da han kom nærmere, kunne jeg se, at der sad en tung jernskinne om hans ene læg.

Han må have været i fyrrerne, men det var ikke rigtig til at se.

På trods af hans diminutive størrelse var hans brede brystkasse og store overarme ved at sprænge det sommerjakkesæt, der omsluttede dem. Til sammenligning virkede hans højre ben ynkeligt: Buksebenet hang og flagrede, så man kunne se, at benet indenunder ikke var meget mere end en tændstik. Det kæmpestore hoved fik ham til, mest af alt at ligne en kæmpeblæksprutte, der stavrede gennem kirkegården på uens tentakler. Han stoppede med et ryk og lettede ærbødigt på en flad sixpence, der afslørede en pjusket masse lysblondt hår, der matchede hans lille gedeskæg.

“Rupert Porson, formoder jeg?” sagde præsten og trykkede imødekommende den fremmede mands hånd. “Mit navn er Denwyn Richardson – og det her er min unge ven Flavia de Luce.”

Porson nikkede til mig og kastede et næsten usynligt, mørkt blik mod kvinden, før han tændte for sit blændende smil.

“Lidt motorproblemer, kan jeg forstå,” fortsatte præsten. “Grænseløst irriterende. Men hvis det har ført skaberen af *Det magiske kongerige* og Egeret Ejnar til vores by – ja, det beviser jo bare, at det gamle mundheld passer, ikke sandt?”

Han sagde ikke, hvilket mundheld han hentydede til, og der var ingen, der gad spørge.

“Jeg skulle netop til at fortælle Deres kone, hvor utrolig taknemmelige vi ville blive, hvis De ville bære os med en lille forestilling i sognegården, mens Deres bil bliver repareret. Jeg er ganske klar over, at De er meget efterspurgt, men det ville være forsømmeligt af mig, hvis jeg ikke gjorde et forsøg på vegne af Bishop’s Laceys børn – og så sandelig også de voksne! Det er sundt nu og da at lade børnene slå hul i sparebøsserne, især når det gælder så ærværdige kulturelle formål, ikke sandt?”

“Tjo, pastor,” sagde Porson med silkeblød stemme – en stemme, der efter min mening var alt for stor, for klangfuld, for honningsød til sådan en lille mand. “Vi har en rimelig stram tidsplan. Vores turné har været udmattende, ser De, og London kalder ...”

“Jeg forstår,” sagde præsten.

“Men,” sagde Porson og viftede dramatisk med pegefingern, “intet ville glæde os mere end at få lov til at arbejde for føden, så at sige. Er det ikke sandt, Nialla? Det bliver ligesom i gamle dage.”

Kvinden nikkede, men sagde ingenting. Hun stirrede ud over bakkerne.

“Jamen,” sagde præsten og gned sig ivrigt i hænderne, som om han lavede ild, “så er det en aftale. Kom med, så skal jeg vise Dem sognegården. Den er noget tarvelig, men der er dog en scene, og akustikken siges at være helt spektakulær.”

Derpå forsvandt de to mænd om bag kirken.

I et kort øjeblik var der ikke mere at sige. Så sagde kvindemennesket: "Du har vel ikke en cigaret? Jeg trænger virkelig til en smøg."

Jeg rystede rimelig idiotisk på hovedet.

"Hmm," sagde hun. "Du ligner ellers sådan et barn, der ville have en cigaret."

For første gang i mit liv var jeg mundlam.

"Jeg ryger ikke," fremstammede jeg.

"Og hvorfor så ikke det?" spurgte hun. "For ung eller for klog?"

"Jeg overvejer at begynde i næste uge," sagde jeg tamt. "Jeg er bare ikke nået så langt endnu."

Hun kastede hovedet tilbage og grinede højt som en filmstjerne. "Dig kan jeg godt lide, Flavia de Luce," sagde hun. "Men jeg har vist fået et forspring. Du har fortalt mig dit navn, men jeg har ikke fortalt dig mit."

"Det er Nialla," sagde jeg. "Mr. Porson kaldte dig Nialla."

Hun rakte mig hånden med et alvorligt udtryk i ansigtet. "Det er rigtigt," sagde hun. "Det gjorde han. Men du kan kalde mig Gåsemor."

KAPITEL 2

Gåsemor!

Jeg har aldrig været tosset med kvikke bemærkninger, især ikke andres, og slet ikke når de kommer fra voksne. Det er min erfaring, at morsomheder, der kommer fra personer, der er gamle nok til at vide bedre, som regel bare skal dække over noget meget værre.

Alligevel formåede jeg at bide et skarpt og vidunderligt ondsksfuldt svar i mig. Det lå ellers lige på tungen. I stedet lykkedes det mig at smile fåret.

“Gåsemor?” gentog jeg tvivlrådig.

Hun begyndte at græde igen, og jeg var glad for, at jeg havde holdt mund. Og jeg blev øjeblikkeligt belønnet med noget virkelig saftigt.

Desuden var jeg så småt begyndt at fornemme en svag, men usynlig tiltrækningskraft mellem kvindemennesket og mig selv. Kunne det være medlidenhed? Eller var det frygt? Jeg anede det ikke: Jeg vidste bare, at en eller anden dybtliggende kemisk substans i den ene af os længtes efter sit længe ventede modstykke – eller var det sin modgift? – i den anden.

Jeg lagde forsigtigt hånden på hendes skulder og rakte hende mit lommeterklæde. Hun betragtede det skeptisk.

“Det er i orden,” sagde jeg. “Det er bare græspletter.”

Det fik hende til at stortude. Hun begravede ansigtet i lommeterklædet, og hendes skuldre skælvede så meget, at jeg et kort sekund troede, hun ville bryde fuldstændig sammen. For at give hende lidt tid til at komme sig – og fordi jeg var pinlig berørt over hendes udbrud – gik jeg hen og gloede på inskrip-

tioner på en høj, forvitret gravsten, der markerede en vis Lydia Greens grav. Kvinden var død i 1638 i en alder af 135 år.

Engang hun var grøn, men nu er hun hvid, stod der på stenen, *savnet af nogle få venner*.

Hvis Lydia stadig levede, ville hun nu være 447 år gammel og formentlig være et menneske, der var værd at lære at kende, tænkte jeg.

“Åh, jeg er et rigtigt fæ.”

Jeg vendte mig om og så kvinden duppe øjnene og smile fugtigt til mig.

“Jeg hedder Nialla,” sagde hun og rakte hånden frem. “Jeg er Ruperts assistent.”

Jeg overvandt min modvilje og trykkede hende lynhurtigt i hånden. Akkurat som forventet var hendes hånd våd og klistret. Så snart jeg kunne, rakte jeg hånden om på ryggen og tørrede den af i min nederdel.

“Assistent?” Ordet fløj ud af munden på mig, førend jeg kunne forhindre det.

“Åh, jeg ved skam godt, pastoren antog, at jeg er Ruperts kone. Men sådan er det altså ikke. På ære! Sådan er det slet ikke.”

Jeg kastede ufrivilligt et blik over på ‘Porsons Dukketeater’-vognen. Hun så det med det samme.

“Jo altså ... vi rejser godt nok sammen. Rupert og jeg nærer vel, hvad man ville kalde ... hengivenhed over for hinanden. Men mand og kone ...?”

Troede hun virkelig, at jeg var sådan et fjols? Det var ikke mere end en uge siden, Daffy havde læst *Oliver Twist* højt for Feely og jeg, og jeg vidste, lige så sikkert som jeg kendte mit navn, at denne kvinde, Nialla, var for Rupert Porson, hvad Nancy var for Bill Sikes. Vidste hun ikke, at jeg havde set det grimme blå mærke på hendes overarm?

“Det er faktisk utroligt underholdende at rumle rundt i England sammen med Rupert. Han bliver genkendt overalt, hvor vi kommer. Bare forleden dag optrådte vi for eksempel

på Selby-markedet og blev genkendt på postkontoret af en kvinde med en stor bøllehat.

'Rupert Porson!' skreg hun. 'Rupert Porson bruger postvæsenet, akkurat ligesom alle os andre!'

Nialla grinede. "Og så tiggede og bad hun om hans autograf. Det gør de altid. Hun insisterede på, at han skrev 'Mange hilsner, Egernet Ejnar.' Når han gør sådan, tegner han altid lidt nødder. Hun påstod, at det var til hendes nevø, men jeg vidste bedre. Når man ofte er på turné, udvikler man en sjette sans for den slags. Man ved det altid."

Hun ævlede løs. Hvis jeg holdt mund, ville det ikke vare længe, for hun afslørede, hvilken størrelse trusser hun brugte.

"En eller anden fortalte Rupert, at 23 procent af hans seere er barnløse husmødre. Det lyder af ret meget, ikke? Men der er noget ved *Det magiske kongerige*, der tilfredsstiller ens grundlæggende behov for virkelighedsflugt. Det var præcis det, de sagde til Rupert: 'Ens grundlæggende behov for virkelighedsflugt.' Alle trænger indimellem til at kunne flygte fra virkeligheden, ikke? På den ene eller den anden måde."

"Alle undtagen Gåsemor," sagde jeg.

Hun grinede. "Jeg lavede altså ikke sjov med dig. Jeg er Gåsemor. I hvert fald når jeg tager kostume på. Bare vent, til du ser det – det er en høj heksehat med slatten skygge og et sølvspænde, en grå paryk med slangekrøller og en stor, poset kjole, der ser ud, som om den engang har tilhørt Mother Shipton. Ved du, hvem Mother Shipton var?"

Selvfølgelig gjorde jeg det. Jeg vidste, at hun var en gammel pulverheks, der efter sigende levede i 1500-tallet og kunne se ind i fremtiden. Blandt andet skulle hun have forudset pesten, storbranden i London, flyvemaskiner, slagskibe, samt at verden ville gå under i 1881. Ligesom Nostradamus var Mother Shiptons profetier på versfødder: "Fire and Water shall wonders do," og alt det der. Jeg vidste også, at der rent faktisk stadig er folk, der mener, at hun forudsagde brugen af tungt

vand i atombomben. For mit eget vedkommende troede jeg ikke på noget af det. Det var noget værre nonsens.

"Jeg har da hørt navnet," sagde jeg.

"Nå, men det er også lige meget. Jeg ligner hende under alle omstændigheder, når jeg er majet ud til forestillingen."

"Fantastisk," sagde jeg uden at mene det. Hun kunne godt se, at jeg ikke var imponeret.

"Hvad laver en pæn pige som dig egentlig her?" spurgte hun med et smil og slog armen ud mod kirkegården.

"Jeg kommer her tit for at tænke," svarede jeg.

Det så ud til at more hende. Hun spidsede munden og sagde med en irriterende påtaget stemme:

"Og hvad tænker Flavia de Luce mon på her på den gamle landsbykirkegård?"

"At være alene," svarede jeg hurtigt. Ikke for at være ufor-skammet, det var bare sandheden.

"At være alene," sagde hun og nikkede. Hun var tydeligvis ikke fornærmet over mit udbrud. "Der er ikke meget ved at være alene. Men Flavia, vi to ved, at det at være alene og det at være ensom er to vidt forskellige ting, ikke?"

Jeg livede straks op. Det virkede, som om hun i det mindste havde tænkt på nogle af de samme ting som mig.

"Jo," indrømmede jeg.

Der var en lang pause.

"Fortæl mig om din familie," sagde Nialla stille.

"Der er ikke så meget at sige," sagde jeg. "Jeg har to søstre, Ophelia og Daphne. Feely er 17, og Daffy er 13. Feely spiller klaver, og Daffy læser. Far er filatelist. Han er helt opslugt af sine frimærker."

"Og din mor?"

"Død. Hun blev dræbt i en ulykke, da jeg var et år gammel."

"Du godeste!" sagde hun. "Der var en, der fortalte mig om en familie, der bor i et kæmpehus her i nærheden: en excentrisk oberst og et kuld piger, der løber omkring som vilde indianere. Du er vel ikke en af dem?"

Mit ansigtsudtryk må have fortalt hende, at det faktisk forholdt sig sådan.

“Åh, dit stakkels barn!” sagde hun. “Det er jeg ked af, det var ikke min mening at ... jeg mener ...”

“Det er helt i orden,” sagde jeg. “Det er faktisk meget værre, men jeg har ikke lyst til at snakke om det.”

Jeg bemærkede, at hun fik et fjernt blik i øjnene: Det sker tit, når voksne desperat forsøger at finde fælles fodslag med et barn.

“Men hvad går du så og laver?” spurgte hun. “Har du ingen interesser ... eller hobbyer?”

“Jeg er tosset med kemi,” sagde jeg. “Og jeg kan godt lide at lave scrapbøger.”

“Virkelig?” sagde hun begejstret. “Det må jeg nok sige! Det gjorde jeg også, da jeg var i din alder. Jeg samlede cigaretkort og pressede blomster; stedmoderblomster, resedaer, fingerbøl, riddersporer; gamle knapper, valentineskort, digte om Bedstes spinderok fra *Pigernes Almanak* ... åh, hvor var det herligt!”

Mine egne scrapbøger bestod af tre tykke, lilla bind fyldt med udklip fra det hav af ældgamle magasiner og aviser, der havde oversvømmet Buckshaws bibliotek og stadsestue, før de til sidst måtte lide den tort at blive slæbt ned i husets mørke, fugtige kælderrum. Blandt disse sider havde jeg forsigtigt udklippet alt, hvad jeg kunne finde om gift og giftmordere, indtil scrapbøgerne bugnede med historier om folk som Major Herbert Rowse Armstrong, amatørgartneren og sagføreren, der ved hjælp af omhyggeligt tilberedte portioner af arsenikholdigt ukrudtmiddel gjorde det af med sin kone; Thomas Neill Cream, Hawley Harvey Crippen og George Chapman (bemærkelsesværdigt, at så mange af historiens giftmorderes navne begynder med bogstavet C, ikke?), der ved hjælp af henholdsvis stryknin, skopolamin og antimon fik sendt en hel hær af hustruer og diverse andre kvinder i graven; Mary Ann Cotton (kan I se, hvad jeg mener?), der efter flere succes-

fulde forsøg med grise forgiftede 17 mennesker med arsenik; Daisy de Melker, den sydafrikanske kvinde, der fornøjede sig med at forgifte blikkenslagere: Først blev hun gift med dem, så lod hun sig skille med en dosis stryknin.

“At lave scrapbøger er den perfekte beskæftigelse for en ung kvinde,” sagde Nialla. “Fashionabelt ... og alligevel informativt.”

Lige mine tanker.

“Min mor smed min i skraldespanden, da jeg stak af hjemmefra,” sagde hun og kluklo.

“Stak du af hjemmefra?” spurgte jeg.

Denne tanke var næsten lige så spændende som de fingerbøl, hun sad med, hvorfra man, så vidt jeg huskede, kunne udvinde den vegetabiliske alkaloid digitalin (bedre kendt blandt os kemikere som $C_{25}H_{40}O_{15}$).

Jeg tænkte med fornøjelse på alle de gange, jeg i mit laboratorium havde plukket fingerbøl fra køkkenhaven, dyppet dem i alkohol og betragtet de tynde, skinnende blade krystalliseres og den skønne grønne væske, der dannedes, når jeg opløste dem i saltsyre og tilsatte vand. Med et skvæt svovlsyre kunne det giftige bundfald naturligvis få sin oprindelige grønne farve tilbage, bromdampe kunne gøre den lyserød, og tilsætningen af vand ville atter forvandle den til grøn igen. Det var magisk! Det var selvfølgelig også en dødelig gift og var på den måde langt mere fængslende end dumme knapper og *Pigernes Almanak*.

“Hmm,” sagde hun. “Jeg blev træt af at vaske op, tørre op, feje op og høre på naboerne, der kastede op; træt af at ligge i min seng om natten og lytte efter hestehovene fra prinsens hest hen over brostenene.”

Jeg smilede.

“Men alt det ændrede Rupert naturligvis,” sagde hun. “Kom med mig til Diyarbakirs Porte,” sagde han. “Kom med til Orienten, og jeg skal gøre dig til prinsesse i flydende silke og diamanter på størrelse med kålhoveder.”

“Sagde han det?”

“Nej. I virkeligheden sagde han: ‘Min skide assistent er stukket af. Kom med mig til Lyme Regis i weekenden, så får du en guinea, seks gode måltider og en sovepose. Jeg skal lære dig manipulationens kunst,’ sagde han, og jeg var dum nok til at tro, at han talte om dukketeater.”

Så sprang hun pludselig op og børstede sit skørt af, før jeg kunne få hende til at uddybe yderligere.

“Apropos Rupert,” sagde hun, “så må vi hellere gå ind og se, hvordan det står til med ham og præsten. Der er ildevars-lende stille inde i sognegården. Tror du allerede, de har nået at myrde hinanden?”

Hendes blomstrede kjole svajede yndefuldt mellem gravstenene, og jeg traskede stædigt efter hende.

Indenfor stod præsten midt i salen. Rupert stod midt på scenen med hænderne i siden. Den dramatiske belysning ville have været perfekt, hvis han netop var blevet kaldt frem på *Old Vic*. Der strålede en uventet lysstråle ind gennem glasmosaikken bagerst i sognegården og ramte Ruperts opadvendte ansigt som en projektør, som om skæbnen havde en finger med i spillet. Han indtog den rette positur og begyndte at recitere Shakespeare:

*Hun sværger mangen troskabsed så dyr,
Og skønt jeg veed, hun lyver, tror jeg hende,
At hun kan ta' mig for en purung fyr,
Som først skal lære verdens svig at kende,
Det bilder jeg mig altså ind hun tror,
Endskønt hun veed, min dag mod aftnen lider,
Mens fromt jeg sluger hendes falske ord;
From sandhed kvæles da på begge sider.*

Akustikken var helt spektakulær, præcis som pastoren havde sagt. De victorianske bygherrer havde skabt kirkens indre som en konkylie af svungent, poleret træværk, der resonerede selv

den mindste lyd: Det var som at være inde i en Stradivarius. Ruperts varme, honningagtige stemme var overalt og svøbte os i sin fyldige klang:

*Hvorfor skal hun nu hykle trofast sind
Og jeg min alder under stolen stikke?
Jo, Amors bedste spas er troskabsskin,
Og årstal elsker sildig elskov ikke,
Vi lyver da hinanden posen fuld
Og fylder hullerne med løneguld.*

“Kan De høre mig, pastor?” Og med ét var fortryllelsen hævet. Det var, som hvis Laurence Olivier havde sagt: “Vov! Vov! Dette er en test ... en ... to ... tre,” midt i “At være eller ikke være.”

“Fabelagtigt!” udbrød præsten.

Det mest overraskende ved Ruperts tale var, at jeg forstod, hvad han sagde. Jeg forstod alle ordene på grund af den næsten umærkelige pause efter hver linje, og den facon hvorpå han brugte sine lange, hvide fingre til at illustrere ordenes forskellige nuancer. Hver og en.

Jeg mærkede ordene strømme ind over mig, som hvis de var blevet optaget gennem mine porer via osmose, og jeg vidste med det samme, at det var bitre ord fra en gammel mand om kærligheden til en langt yngre kvinde.

Jeg kastede et blik på Nialla. Hendes hånd lå om halsen.

I den efterfølgende øredøvende stilhed stod præsten bomstille, som var han skåret ud af sort og hvid marmor.

Jeg var vidne til noget, som vi ikke alle forstod.

“Bravo! Bravo!”

Præstens applaus virkede som en række rungende torden-skrald. “Bravo! Sonet nummer 138, hvis jeg ikke tager helt fejl. Og efter min ydmyge mening måske aldrig før ytret så smukt.”

Rupert brystede sig.

Udenfor gik der en sky for solen. Dens gyldne stråler forsvandt med ét, og pludselig var vi atter fire almindelige mennesker i et mørkt og støvet rum.

“Storartet,” sagde Rupert. “Dette rum fungerer storartet.”

Han stavrede hen over scenen og begyndte akavet at klatre ned ad trappen, med den ene hånd på væggen for at holde balancen.

“Pas på!” sagde Nialla og tog et hurtigt skridt hen mod ham.

“Stop!” snerrede han med et vildt blik i øjnene. “Jeg kan sagtens klare det.”

Hun stoppede brat – som havde han stukket hende en lus-sing.

“Nialla tror, jeg er hendes barn.” Han lo i et forsøg på at lave sjov med det.

Hendes morderiske blik viste med al tydelighed, at hun overhovedet ikke mente noget sådant.